

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dybbøl Børnehus

2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har haft et særligt fokus på børneperspektiv i og med flere personaler har været på rejse (Finland og Italien) og taget inspiration med hjem omkring børneperspektiv og udvikling af læringsmiljøer.

Vi har været optaget af, at få børneperspektivet implementeret i vores dagligdag og hvordan vi har kunne justere vores praksis gennem dette.

Sprog og kommunikation har ligeledes været et fokusområde og der er arbejdet med en mere målrettet indsats. Dette på baggrund af, at sproget har fået mere fokus fra Sønderborg kommune herunder ordforråd og kendskab til rim. Vi har gennem sprogvurdering og sprogtrappen set forbedrings punkter omkring sproget og dette har vi arbejdet med at inddrage i læringsmiljøerne.

Vi har haft fokus på, at udvide børnenes ordforråd og sprogforståelse. Det har vi gjort gennem genkendelighed, fokusord og gentagelser i vores temaer og hverdag.

Der har været fokus på baby tegn i vuggestuen – alle personale har været på uddannelse. Der arbejdes aktivt med Bablanerne som er et sprog redskab hvor mundmotorik og udtale leges ind gennem dialogisk læsning og voksen styret leg med figurerne fra Bablanerne.

I dagplejen er der arbejdet med vokal lyde og bevægelser som er koblet til disse vokaler.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi har anvendt planlægnings- og refleksionsmodel fra Engelshøj – Videnshuset (se vedhæftet bilag s. 11 og 12). Dette redskab har dannet grundlag for vores pædagogiske planlægning og evaluering. Der er arbejdet individuelt på stuerne med lærerplanerne med afsæt i hvad børnene er optaget af, hvad der har givet mening i forhold til børnegruppen, årstider, traditioner m.m. Planlægning og evaluering er lavet på stuemøder hvor der har været dialog om forløbet og hvad vi vil arbejde videre med i næste forløb.

Planlægnings - og refleksionsmodellerne hænges på stuerne så de er synlige. Vi bruger ligeledes billeder og skriv til at synliggøre hvad børnene har været optaget af og hvad vi har arbejdet med. Dette hænger vi også frem så det er synligt for børn og forældre.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

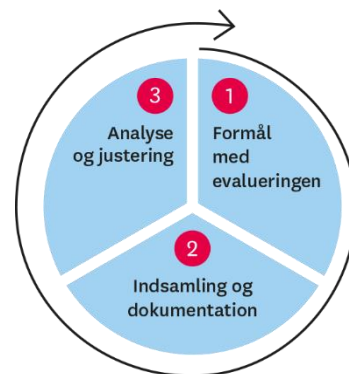
De lokale lærerplaner blev lavet på en pædagogisk dag hvor personalet har været i grupper og sat ord på hvordan der skulle arbejdes med lærerplanstemaerne. De blev valgt modeller som skulle anvendes. Efterfølgende har vi valgt at arbejde med planlægnings - og refleksionsmodeller fra Vidensby.

Noget af personalet har været på rejse i Italien og Finland i forbindelse med Erasmus. Her har de taget viden med hjem som de har delt med det øvrige personale. De har arbejdet med at implementere dette i huset. Der er ligeledes personale som har været til fyraftenskonference omkring science. Dette har vagt en nysgerrighed og optagethed omkring børneperspektiv som vi har grebet.

Vi har arbejdet videre med børneperspektiv i huset. Vi har stillet os selv spørgsmål som: "Hvordan bliver vi endnu bedre til at være åbne og nysgerrig på børneperspektivet og følge barnets spor".

Det er der blevet arbejdet med til personalemøder, stuemøder og i hverdagen hvor der er sendt små opgaver ud til stuerne så de har kunne samle ny viden.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Formålet var at, finde ud af hvor interessen lå ved børnene, hvad blev de fanget af og nysgerrig på. Vi ville blive mere bevidste omkring den læring vi tager med fra de processer der sættes i gang. Vi har været nysgerrig på hvordan vi kan støtte børnene og hvordan vi kan inddrage det i vores hverdag. Hvordan kan vi bruge det i vores videre forløb med lærerplanstemaerne.

På baggrund af, kommunens fokus på sprog og kommunikation har vi også haft sproget i fokus. Vi har taget udgangspunkt i sprogvurderinger og information fra logopæd. Børnenes ordforråd og rim og remser har været udfordrende og derfor krævet en ekstra indsats og fokus.

Vi har formidlet denne viden til hinanden i personalegruppen og videre ud til forældre for at skabe et fælles udgangspunkt i arbejdet med sproget.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har brugt billeder og observationer, som er drøftet i personalegruppen. Her har vi haft fokus på barn – barn dialogerne, voksen-barn dialoger og forældre barn dialoger. Vi har modtaget positive forældre henvendelser omkring barnets sprogudvikling. Vi kan se at de mindre børn lærer af de store børn og de store børn udvikler sig ved at lærer de små børn sproget. Vi lægger vægt på at det vi arbejder med er i børnehøjde så børnene via eget initiativ kan opsøge det vi har fokus på f.eks. sammensatte ord, ugedage, følelser Sprogvurderinger har givet et billede af udviklingen af sproget. Vi har inddraget forældrene i arbejdet og haft dialog omkring deres barns sprog. Forældre har fået opgaver med hjem i forhold til to sproget børn, hvor vi har inddraget dem i sprogarbejdet.

Vi har hængt plancher op på tavler så forældre kan se hvad vi har lavet i løbet af ugen. Vi har brugt aula til at dokumenter vores arbejder og inddrage forældrene.

Forældrene er inddraget i vores lærerplaner ved at der sendes små opgaver med hjem f.eks. børn skal medbringe en bog som de vil læse for deres venner. Her blev der lavet en liste med hvem der skulle have med hvornår. Børnene glædede sig til det blev deres tur, og selv de små på 2,9år fik fortalt deres bog.

Forældre opfordres til at tage bøger med hjemmefra og børnene vælger egne bøger og får ejerskab medindflydelse.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

De nye styrkede lærerplaner var nye og vi har forsøgt at finde fokus i, at gøre den til en del af vores hverdag. Fokus på kerneopgaven.

Børnene lærer hinanden at have fokus på sproget, de skaber et fælles tredje i fællesskabet. De bidrager og lærer hinanden sproget når billeder og ord hænger i børnehøjde. Sammensatte ord hænger synligt og de store børn lærer de små børn disse ord. Det gør de ved, at være nysgerrige på ordene i samspil med de mindre børn. Denne fælles opmærksomhed gør at børnene bliver optaget af ordene og sproget udvikler sig.

Dialogen i hverdagen er vigtig og vi arbejder med ikke at give børnene svarene men lade børnene være nysgerrige sammen med os. Dette kan ske i temaer f.eks. hvad er fastelavn? Børnene byder ind og fastelavnstemaet planlægges ud fra hvad børnene bliver optaget af. Hvis børnene er i tvivl om emnet sendes det med hjem som en lille opgave, hvor de skal undersøge det sammen med deres forældre. Eller når de skal have overtøj på, her spørger personalet hvad tænker du at du skal have på? Der opfordres til at børnene mærker efter, ser på vejret, spørger en ven.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Vi har fået fokus på at lade børnene byde mere ind til f.eks. samling. Det at at følge barnets initiativ har givet os en oplevelse af, at børnene er mere fokuseret omkring de temaer vi dykker ned i. Vi er blevet bedre til at ændre og justere det vi har planlagt og lade børnene vise os hvad de er optaget af. Dette skaber flere muligheder for udvikling af sproget og læringsmiljøerne så alle børn inkluderes og får mulighed for læring.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi har løbende inddraget forældrerådet i hvad der er arbejdet med i huset. Vores planlægningsbilag hænger synligt. Forældrerådet for evalueringen og den gennemgås til et forældrerådsmøde.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet
Citater med kildeangivelse er tilladt
Design: BGRAPHIC

Titel:		
	Læreplans-tema:	<i>Hvilke(t) læreplanstema(er) er med?</i>
	Hvornår?	<i>Periode</i>
	Mål:	<i>Mål fra læreplanstemaet eller egne delmål</i>
Aktivitet:	<i>Beskriv aktiviteten. Hvad skal der ske?</i>	
Praktisk	<i>Hvad skal vi bruge?, hvem gør hvad?</i>	
Tegn	<i>Hvad vil vi se af forandringer hos børnene/i børnegruppen?</i>	
Hvad siger børnene	<i>Hvilke forventninger har børnene til aktiviteten?</i>	

Titel:		
	Læreplans-tema:	Hvilke(t) læreplanstema(er) er med?
	Hvornår?	Periode
	Mål:	Mål fra læreplans-temaet eller egne delmål
Praksis-fortælling	Hvad har vi set?	
Faglig refleksion	Hvad er udbyttet, hvilke mål blev opfyldt, fik vi andet forærende?	
Hvad siger børnene?	Hvilke oplevelse havde børnene under aktiviteten?	
Succes	Hvad er vores største succes?	
Næste praksis	Hvad fører denne aktivitet med sig af nye aktiviteter?	